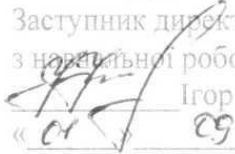

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж ЛНТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Ігор ІЛЮШИН

« 04 » 09 2023 р.

СИЛАБУС
освітнього компонента

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОСТІ І КУЛЬТУРА

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
(денної форми здобуття освіти)

Освітньо-професійна програма Автомобільний транспорт

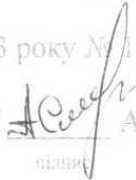
Фаховий напрям Транспорт

Спеціальність 274 Автомобільний транспорт

Розробник: Наталія ШИМЧУК

Силабус обговорений та схвалений на
засіданні циклової комісії з автомобільного
транспорту та транспортних технологій

Протокол від 01.09.2023 року № 1

Голова циклової комісії Андрій СТРІЛЬЧУК

(підпис)

(Ім'я, прізвище)

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг освітнього компонента (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	3 кредити ECTS / 90 годин
Циклова комісія	з автомобільного транспорту та транспортних технологій
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	загальні: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Очікувані результати навчання	РН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Предмет і завдання освітнього компонента	Предметом вивчення курсу є складний процес історії формування та розвитку багатомільйонного українського народу, його діяльності в соціально-економічній, суспільно-політичній та культурній сферах з найдавніших часів до сьогодення. Завданнями курсу є: формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму; допомогти здобувачу зрозуміти сучасність на основі методики аналізу минулого; оволодіти основами методики історичного дослідження, зокрема, ретроспективного, порівняльного, діалектичного методу, історичної хронології; виробити навички наукової роботи з історико-культурними першоджерелами, різноманітною навчальною літературою; творчо опрацьовувати і критично переосмислювати багатство світового історичного досвіду та засвоювати його уроки; формувати власні

	переконання, громадянську позицію, спираючись на загальнолюдські цінності; здобувати навички і вміння, соціально-гуманітарні компетенції необхідні для практичної діяльності.						
Форма підсумкового контролю	Залік						
Тематичний план ОК	№ з/п	Назва розділу	Аудиторні заняття			Самостійна робота (год.)	Всього (год.)
	Лекції (год.)		Семінарські заняття (год.)	Інші види занять (год.)			
	1	Вступ. Початки державності на українських землях. Витоки української культури.	2	-	-	4	6
	2	Зародження української державності. Київська Русь. Галицько-Волинська держава. Культура Княжої доби (IX – XIV ст.).	2	2	-	8	12
	3	Українська державність в литовсько-польську добу. Запорізька Січ – зародження козацької держави. Культура України в XIV – першій половині XVII ст.	2	-	-	8	10
	4	Козацько - гетьманська держава. Українська культура часів Козацько - гетьманської держави (середина XVII – кінець XVIII ст.	2	2	-	8	12
	5	Відродження ідеї українського національного самовизначення (кінець XVIII – початок XX ст.). Українське національно - культурне відродження (кінець XVIII –	2	2	-	8	12

Середнього Подніпров'я: Київське, Чернігово-Сіверське і Переяславське. Їх політичний лад і культура.

Економічне і політичне зміцнення Галицького, Волинського князівств. Утворення Галицько-Волинської держави. Внутрішня і зовнішня політика Романа Мстиславовича і Данила Галицького Руське королівство та його внесок в оборону європейської цивілізації. Мистецтво. Літописання.

Історичне значення середньовічних українських державних утворень.

Тема 3. Українська державність в литовсько-польську добу. Запорізька Січ – зародження козацької держави. Культура України в XIV – першій половині XVII ст.

Причини ослаблення українських князівств. Литовсько-Руське князівство – феодальна, політична литовсько-українсько-білоруська держава з елементом федеративного устрою і певною автономією українських та білоруських земель. Становище руської мови і православної релігії. Кревська унія (1385 р.), посилення влади литовських феодалів.

Зміни геополітичної ситуації на переломі 14-15 ст. і проблема державності України: утворення Кримського ханства, посилення турецько-татарської агресії, захоплення Чернігово-Сіверщини Московською державою. Остаточна ліквідація залишків української державності.

Загарбання Польщею Західного Поділля. Боротьба проти литовських і польських феодалів. Люблінська Унія 1569 року.

Формування і вихід на історичну арену українського козацтва. Перші провідники козацтва. Заснування Запорізької Січі. Зростання чисельності та авторитету козацтва і перетворення його у провідну верству українського населення.

Українське Передвідродження та його представники: Ю.Дрогобич, Павло Русин, Ст.Оріховський та ін. Провідні центри ренесансної культури України: діяльність Львівського Ставропігійського братства, заснування шкіл, поширення книгодрукування, Іван Федорів. Літературно-видавнича діяльність Острозького культурно-освітнього центру, Передумови та наслідки Берестейської унії /1596/. Відродження освітнього та духовного життя в Києві, заснування Київського Богоявленського братства та школи /1615/, друкарні Києво-Печерської лаври /1617/, Києво-Могилянської колегії /1632/. Значення реформаторської діяльності митрополита Петра Могили у церковній та освітній сферах.

Українське ренесансне мистецтво: специфіка впровадження нових ренесансних форм у кожному з окремих видів мистецтв, поєднання західноєвропейських впливів з національними традиціями. Значення творчих здобутків українських ренесансних митців, їх внесок у загальноєвропейську культурну спадщину

Тема 4. Козацько -гетьманська держава. Українська культура часів Козацько -гетьманської держави (середина XVII – кінець XVIII ст.

Посилення кріпосницького гніту в 1639-1648 рр. Національно-визвольна війна 1648-1656 рр. Розгром польсько-шляхетних військ в урочищі Жовті Води. Перемога під Корсунем, під Пилявцями. Облога Львова і Замостя. Зборівський договір. Відродження української держави. Територія української держави. Її полково-сотенний устрій, організація центральної та місцевої влади.

Зовнішньополітична діяльність козацько-гетьманської держави. Зборівський мир 1649 р. Білоцерківський мир (1651 р.) Переяславська Рада 1654 р. Українсько-московський договір 1654 р.

Політичне становище в Україні після смерті Б.Хмельницького. І.Виговський. Гадяцький трактат. Боротьба з Москвою. Битва під Конотопом. Ю.Хмельницький. Переяславська угода 1659 р. Руїна козацько-гетьманської держави. Боротьба за владу в Україні у 60-70 рр. XVII ст. Договори з Москвою, їх суть. Андрусівський мир 1667 р. Закріплення поділу України. П.Дорошенко і союз з Туреччиною. І.Самойлович. «Вічний мир» 1686 р. Особливості адміністративно-територіального та військового устрою Гетьманщини в складі Московської держави. Політичне становище Правобережної України та

західноукраїнських земель у II пол. XVII-XVIII ст.. Посилення польсько-шляхетського гноблення у Східній Галичині. Правобережні козацькі полки. Відновлення після Прутського договору 1711 р. влади шляхетської Польщі на Правобережжі і ліквідація козацького устрою.

Антифеодальні виступи селян і козаків XVIII ст. Визвольне повстання 1702-1704 рр. на Правобережній Україні. Початок гайдамацького руху. Коліївщина 1768 р. Посилення руху опришків в західноукраїнських землях.

Формування української національної культури. Політична культура і політико-правова свідомість. Козацька демократія і право. Розвиток освіти і науки. Становлення вищої школи в Україні. Діяльність Києво-Могилянської академії. Книгодрукування і книгорозповсюдження.

Стиль бароко в архітектурі та малярстві. Українська гравюра ХУІІ-ХУІІІ ст. Література. Музика. Театр. Традиційно-побутова культура.

Тема 5. Відродження ідеї українського національного самовизначення (кінець XVIII – початок XX ст.). Українське національно - культурне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)

Ідея української державності в суспільно-політичному та культурному житті України к. XVIII - поч. XIX ст. Соціально-політичне, економічне становище українських земель у Російській та Австрійських імперіях. Розвиток капіталістичних відносин і криза феодальної системи господарювання.

Причини та періодизація другого національно-культурного Відродження в Україні; особливості розвитку культури України в умовах перебування її у складі Російської імперії. Т.Г.Шевченко - основоположник методу критичного реалізму в українській літературі та образотворчому мистецтві, його роль у розвитку української культури.

Розвиток культурно-національного руху на Наддніпрянській Україні.. Громадівський рух в Україні., їх видавнича діяльність в 60-70-х рр. XIX ст. Відродження національно-культурного руху в Галичині в 20-40-х роках XIX ст. — Руська Трійця, альманах — «Русалка Дністровая». Пожвавлення культурних зв'язків між Галичиною та Наддніпрянською Україною: діяльність товариства —Просвіта /1868/, Товариства ім.Т.Г.Шевченка /1873/, розвиток науки, літератури, мистецтва. Вплив європейської культури на літературу, архітектуру та образотворче мистецтво.

Тема 6. Український національно - визвольний рух і державотворчі процеси 1917 - 1921рр. Розвиток української культури в період визвольних змагань (1917 –1921рр.).

Особливості соціально-політичного становища українських земель на початок ХХ ст. Українське питання напередодні Першої світової війни.

Причини, характер і особливості Лютневої буржуазно-демократичної революції в Російській імперії та її вплив на Україні. Утворення Центральної Ради, її внутрішня та зовнішня політика. Проголошення УНР. Чотири Універсали Центральної Ради.

Державний переворот і становлення гетьманського режиму в Україні. Внутрішня і зовнішня політика П.Скоропадського. Причини краху Гетьманату. Утворення Директорії.

Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).

Директорія та її діяльність по збереженню української державності. Варшавський мирний договір (04.1919 р.). Паризький мирний договір 1918-1919 рр. «Чотирнадцять пунктів Вільсона». Ризький мир (03.1921 р.).

Становлення українського модерну та його особливості на поч. ХХ ст. Літературний модерн. Модерний український театр. Кіно. Модерн в українському малярстві та архітектурі. Українська академія мистецтв. Освіта та наука в роки національної революції 1917 – 1921рр.

Тема 7. Розвиток української державницької ідеї в міжвоєнний період та у роки Другої світової війни. Культура українських земель у 20 -х - 80 -х років ХХ ст.

Українські землі в міжвоєнний період (1919-1939 рр.). Становлення більшовицької влади на українських землях. Проголошення УСРР. Державне і господарське будівництво України в умовах громадянської війни. Прийняття Конституції УСРР (березень 1919 р.). Політика — військового комунізму в Україні. Голод 1921-1922 рр. «Нова економічна політика» більшовиків в Україні. Проблеми національно-державного будівництва. Колективізація та розкуркулення. Депортація селян України. Голод 1932-1933 рр. та трагічні наслідки голодомору на Україні.

Суспільно-політичні та історичні передумови формування культури України 20-30-рр. ХХ ст. Сталінський — соцреалізм і наступ на українську культуру. Русифікація значної частини України. Репресії проти української інтелігенції. Соціально-економічне та національно-політичне становище Західної України під владою Польщі, Румунії та Чехословаччини в 20-30 рр.

Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.). Пакт від 23 серпня 1939 року між СРСР і Німеччиною. Розчленування Західної України між Німеччиною, СРСР і Угорщиною. Соціально-економічні перетворення на західноукраїнських землях.

Напад Німеччини на Польщу – початок II-ї світової війни. Анексія Радянським Союзом Західної України. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Причини та характер війни. Окупація України. Фашистський терор проти мирного населення. Боротьба українського народу проти фашистських і радянських окупантів. Суспільно-політичні зміни в УРСР післявоєнного періоду. Особливості відбудови народного господарства УРСР. Причини голоду 1946-1947 рр. Труднощі і здобутки відбудови промисловості України. Хрущовська відлига (1953-1964). Розправа

	з шістдесятництвом. Новітня русифікація 60-80-х ХХ ст. Освіта, література, театр, кінематограф, ЗМІ за умов русифікації української культури. Тема 8. Україна на шляху до суверенітету та державної незалежності. Розбудова незалежної Української держави. Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності. Перші прояви демократизації суспільного життя в Україні у другій половині 80-х рр. ХХ ст. Труднощі перебудовних процесів в економічному і політичному житті України. Формування нових політичних партій. Прийняття «Закону про мови в УРСР». Прийняття Декларації про державний суверенітет України. Роках 20 ст. Театр і українське кіномистецтво: позитивні та негативні фактори розвитку. Створення нової концепції національної освіти. «Болонська система» реформування вищої освіти та українські реалії. Постмодернізм в українській літературі і мистецтві. Європейський вибір української культури.
Рекомендована література	базова 1. Беспалова А. Історія Української культури: нац. підручник / за ред. В. Качкана та ін. / А. Беспалова. – К: ВСВ «Медицина», 2014. – 435 с. 2. Бойко В. Історія України: підр./В. Бойко. – К.: Академія, 2021. – 640 с. 3. Мицик Ю., Бажан О. Історія України. - К.: ТОВ «Видавництво «КЛІО», 2015. 4. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти/В.С.Власов, С.В.Кульчицький. – Київ: Літера ЛТД, 2018. 5. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти/Н.М.Сорочинська, О.О.Гісем. - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2018. 6. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти/І.О.Бурнейко, М.Є.Крижановська. – Тернопіль: Астон, 2018. 7. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти/О.І.Пометун, Н.М.Гупан. – К.: УОВЦ «Оріон», 2018. 8. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти/О.К.Струкевич. - К: Грамота, 2018. 9. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти/В.С.Власов, С.В.Кульчицький. – Київ: Літера ЛТД, 2018. 10. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти/О.В.Гісем, О.О.Мартинюк. – Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 11. Історія України: (рівень стандарту) підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти/Н.М.Сорочинська, О.О.Гісем. - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. 12. Кордон М.В. Історія української культури: навч. пос. / М.В.

	Кордон. – Львів: «Магнолія 2006», 2011. – С. 274- 288. 13. Пуйда, Р. Б. Історія української культури : конспект лекцій для студентів усіх спец. і форм навч. / Р. Б. Пуйда. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. - 160 с. додаткова 1. В'ятрович В. Нотатки з кухні «переписування історії» /В. В'ятрович.- К., 2021. – 528 с. 2. Іваненко В.В. Історія і культура України [Текст]: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. / В.В. Іваненко, Г.Г. Кривчик. – Д.: ДНУ ім. Олеса Гончара, 2016. – 206 с. - Інтернет-ресурси 1. http://eadnurt.dut.edu.ua/bitsream/123456789/4653/1/Ukraine_history.pdf 2. http://www.history.org.ua 3. http://osvitanet.com.ua 4. https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/40974 5. Istoriia ta kultura Ukrain Hrechenko 2017.pdf
Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: лекція, семінарське, консультація.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Базові знання з освітніх компонентів: «Історія України» (базовий рівень), «Українська мова» (базовий рівень).
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Українська мова за професійним спрямуванням», «Основи правознавства», «Основи екології», «Громадянська освіта», «Економіка, організація та планування підприємства».
Критерії оцінювання	Критерії оцінювання: Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень,

	однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
Забезпечення організації викладання ОК	https://www.kpefk.com.ua/polozhennya-vsp-kpefk-luckogo-ntu/
Інформація про викладача	https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/shimchuk-nataliya-ivanivna/

Розробник _____ Наталія ШИМЧУК